

СІЧЕНЬ –
2012 КВІТЕНЬ
№ 1-2 (103-104)

СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС

Всеукраїнський науковий журнал

ЗМІСТ

Шеф-редактор

С. О. Павленко

Головний редактор

В. О. Дятлов

Заст. головного редактора

О. Б. Коваленко

Редакційна колегія

М. К. Бойко,
О. Д. Бойко,
А. М. Боровик,
Г. В. Боряк,
В. О. Горбик,
В. О. Дятлов,
О. Б. Коваленко,
В. П. Коваленко,
В. В. Кривошея,
С. А. Леп'якко,
О. О. Маврин,
Ю. А. Мицик,
Д. М. Никоненко,
А. М. Острякко,
С. О. Павленко,
В. М. Половець,
К. М. Ячменіхін

Редакційна рада

І. М. Аліференко,
П. В. Грищенко,
Т. П. Демченко,
О. К. Дубина,
А. Л. Курданов,
В. В. Мельничук,
П. М. Мовчан,
С. М. Мойсієнко,
О. П. Моця,
О. П. Реєнт,
С. П. Реп'ях,
П. С. Сохань,
В. М. Тканко,
В. Ф. Чепурний,
В. М. Шевченко.

Випусковий редактор

О. В. Ткаченко

Журнал видається за
фінансової підтримки
Чернігівської
облдержадміністрації.

Засновники -

Чернігівський національний
педагогічний університет
імені Т. Г. Шевченка,
Всеукраїнське товариство
«Просвіта» ім. Тараса
Шевченка,
Інститут української
археології та джерелознавства
ім. М. С. Грушевського НАН
України.

Рекомендовано до друку
Вченою радою Чернігівського
національного педагогічного
університету імені
Т. Г. Шевченка (протокол
№ 8 від 28 березня 2012 р.)

У ГЛИБ ВІКІВ

Келембет С. Рюрик-Костянтин Ольгович – загадковий
чернігівський князь XIII століття. 3
Половець В. Половці і монголо-татари. 11
Пиріг П. Петро Конашевич-Сагайдачний: історичні
нарис життя та діяльності. 18

ІСТОРІЯ МІСТ І СІЛ

Ситий Ю. Топографія та структура укріплень
давньоруського Чернігова в різні періоди його історії 35
Морозова А. Чернігів і відомий, і невідомий. 43

МОВОЮ ДОКУМЕНТІВ

Невідомі листи Пилипа Орлика з регіонального державного
архіву м. Лунд (Швеція). (Публікація Хенрікссона Х.,
О. Циганок, О. Дубини) 47
Ситий І. Чернігівське видання «Акафісти с канони» 1785 р. . . 57
Ільїн О. Білоруська соціал-демократична громада
Чернігівщини 61

ЦЕРКОВНА СТАРОВИНА

Тригуб О. Тестаменти як джерело з історії земельних володінь
Чернігівського Борисоглібського монастиря 64
Гапоненко Д. Ніжинський Благовіщенський монастир
(XVIII – початок XX ст.): історіографія проблеми 70
Цимбаленко І. Василь Гордійович Андрієвський
(1881 – 1930) 76
Тарасенко О. Листи Чернігівського архієпископа Філарета
(Гумілевського) до О. М. Бодяньського 84

РОЗВІДКИ

Блакитний М. Генерал від інфантерії
Віталій Миколайович Троцький 95
Гриценко І. Життєвий шлях та військова діяльність
генерал-хорунжого Володимира Савченка-Більського 102
Гаврик В. Ісак Мазепа: перші кроки у великій політиці 106
Потапенко Я. Історичні дослідження травматичного
психосоматичного досвіду як соціокультурного наслідку
Голодомору 1932-1933 рр. 112

Мітеров О. Трудові ресурси селянського господарства
Чернігівської губернії (1861 – 1917 рр.) 118

Заєць О. Земська меліорація на Чернігівщині, або
Чому на Лівобережному Поліссі так мало боліт. 127
Ямпольський П. Система оплати праці міського населення України
на початку 1920 рр. 134

Рахно О., Казимир Ю. М. В. Красовський: віхи життя та
громадсько-політичної діяльності. 144

Баламут А. Формування місцевих органів влади Чернігівщини
в роки незалежності України (1989–2004 рр.) 150

З ЛІТЕРАТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Циганок О. Про єдиний взірєць давньої української шкільної
епічної епіцедії. 158

ГІПОТЕЗИ. ВЕРСІЇ

Пархоменко В. Розгадано місце розташування літописного
міста Яришева? 164

Берест Д. Загадки Велесової книги 168

ЮВІЛЕЇ

Мисюра О. Володимир Полвцо-75! 175
Сповнена творчих сил 177

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ

Пам'яті Чернігівського любомудра 178

“СІВЕРЯНСЬКИЙ ЛІТОПИС”

Всеукраїнський науковий журнал

Згідно з додатком до постанови президії ВАК України від 26 травня 2010 р. №1-05/4 журнал „Сіверянський літопис” включено у перелік наукових видань, публікації яких зраховуються до результатів дисертаційних робіт з історії.

Реєстраційне свідоцтво КВ № 16226 – 4698 ПР від 21 грудня 2009 р., видане Міністерством юстиції України.

Індекс 74325

Адреса редакції: 14000, м. Чернігів, вул. Воровського, 10

Телефон для довідок 95-74-18

Сайт журналу: www.siver-litopis.cn.ua

Базові освітні, наукові, культурологічні установи, де зберігаються комплекти журналу “Сіверянський літопис”:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Національна парламентська бібліотека України
Державна науково-технічна бібліотека України
Львівська державна наукова бібліотека ім. В. Стефаника
Одеська державна наукова бібліотека ім. М. Горького
Харківська державна наукова бібліотека ім. В. Г. Короленка
Книжкова палата України

Журнал надсилається також до інших бібліотек, наукових, освітніх та культурологічних закладів України, США, Канади, Англії.

Часопис можна передплатити в будь-якому відділенні зв'язку України.